

Sysselsättningsprognos 2013

Prognos 2012-2035

UF0516

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	6
2.2.5	Bearbetning.....	7
2.2.6	Modellantaganden.....	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	9
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	9
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Analyser och prognoser om utbildning och arbetsmarknad

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Nej

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24 300, 115 81 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Anna Wilén, Eric Hellsing
Telefon: 08-506 940 79, 08-506 943 16
Telefax: 08-506 947 72
E-post: (AW) fornamn.s.efternamn@scb.se,
(EH) fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24 300, 115 81 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Anna Wilén, Eric Hellsing
Telefon: 08-506 940 79, 08-506 943 16
Telefax: 08-506 947 72
E-post: (AW) fornamn.s.efternamn@scb.se,
(EH) fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Statistiken har personuppgifter som grund men dessa gallras i samband med att aggregat och beräkningar är genomförda.

A.9 EU-reglering

Statistiken omfattas inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Sysselsättningsprognosen är en heltäckande riksprognos. Den utarbetas ungefär vart tredje år. Den senaste prognosen publicerades år 2009. År 2013 gjordes en del förändringar och namnet ändrades från *Arbetskraftsprognos* till *Sysselsättningsprognos*. För mer information om vilka förändringar som är gjorda se avsnitt 4.1 *Jämförbarhet över tiden*. Tidsaspekten är långsiktig och prognosens slutår ligger ca 20-25 år framåt i tiden från prognosens startår.

I *Sysselsättningsprognos 2013* redovisas utvecklingen till år 2035 enligt två alternativa framtidsscenarier. Det huvudsakliga syftet med Sysselsättningsprognosen är att beräkna hur antal förvärvsarbetande och antal arbetade timmar kommer att utvecklas till 2035 enligt de två scenarierna. Dessutom analyseras utvecklingen av framförallt förvärvsfrekvenserna för inrikes respektive utrikes födda män och kvinnor i olika åldrar samt medelarbetstidens utvecklingen för olika grupper på arbetsmarknaden.

Syftet med rapporten är även att redogöra för hur den s.k. försörjningsbördan kommer att utvecklas till 2035 enligt de två scenarierna.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av utredare, forskare samt andra som arbetar med analys inom arbetsmarknadsområdet.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Denna beskrivning av statistiken avser statistikuppgifterna som redovisas i publikationen "Sysselsättningsprognos 2013 - utvecklingen till år 2035 enligt två scenarier". Prognosen avser tidsperioden 2012 – 2035.

I grunden för framskrivningarna av antal förvärvsarbetande ligger SCB:s senaste befolkningsprognos från april 2013. Denna prognos anger hur befolkningens storlek och sammansättning förväntas utvecklas till år 2035. Utöver det görs antaganden om hur förvärvsfrekvensen bland inrikes och utrikes födda män och kvinnor uppdelat på årtårsklasser kommer att utvecklas till år 2035. Dessutom görs antaganden om hur sysselsatta män och kvinnors medelarbetstid per årtårsklass kommer att utvecklas till 2035. Underlaget till tidsserierna vad gäller förvärvsfrekvenser är SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och vad gäller medelarbetstid används SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU).

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Undersökningen har individ som objekt men omfattar en population med en delpopulation;

- Sveriges folkbokförda befolkning, 0+ år under den period som framskrivningen avser
- Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år under den period som framskrivningen avser

1.1.2 Variabler

Undersökningen redovisar förvärvsarbete och antal arbetade timmar (timvolymen).

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas som *antal*, *andel* och som *försörjningsbörda*, dvs. antal personer som en förvärvsarbetande individ, teoretiskt sett, måste kunna försörja inklusive sig själv. Försörjningsbördan definieras som:

$$\frac{\text{Totalt antal personer i befolkningen}}{\text{Antal förvärvsarbete, 16 – 74 år}}$$

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter kön, ålder och inrikes respektive utrikes födda.

1.1.5 Referenstider

Framtidsscenarierna har befolkningen den 31 december 2011 och förvärvsarbete i november 2011 som utgångspunkt. Prognostiden startar år 2012 och sträcker sig fram till år 2035.

1.2 Fullständighet

Prognosen utgångspunkt är totalräknad statistik över befolkningen. Scenarierna över den framtida sysselsättningen och volymen på arbetade timmar avser hela arbetsmarknaden, 16-74 år.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De två scenarierna behandlar framtiden och tillförlitlighetsmått i vanlig mening kan därför inte beräknas. I stället är principen att göra alternativa beräkningar, så kallade scenarier, och tydligt redovisa förutsättningar och antaganden för att ge användaren möjlighet att göra egna bedömningar av osäkerheten.

SCB:s senaste befolkningsprognos från 2013 utgör grunden för beräkningarna. Denna innehåller av naturliga skäl en viss osäkerhet. Det som påverkar befolkningen i de yrkesaktiva åldrarna är främst antagandet om den framtida migrationen till Sverige. Den framtida migrationen är samtidigt den del av befolkningsprognosen som är svårast att förutse. In- och utvandringen påverkas såväl av förhållanden inom som utanför landet. Se vidare *Beskrivningen av statistiken* (BaS) för Befolkningsframskrivningar, www.scb.se/be0401.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Framskrivningen vad gäller förvärvsarbetande baseras på totalräknade register och är därmed inte påverkad av osäkerheter p.g.a. urval.

Framskrivningen avseende arbetade timmar baseras dels på totalräknad statistik och dels på SCB:s Arbetskraftsundersökningarna som är en urvalsundersökning. Se *Beskrivningen av statistiken* för Arbetskraftsundersökningen 2011 på www.scb.se/am0401.

2.2.2 Ramtäckning

Sysselsättningsprognosen bygger på befolkningsstatistiken (RTB) då både befolkningsframskrivningarna, den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken och Arbetskraftsundersökningarna (AKU) har den som grund. Alla täckningsfel som finns i RTB finns således även i denna statistik. Befolkningsregistrets kvalitet är beroende på anmälningar från allmänheten. Anmäls t.ex. inte utflyttning från Sverige överskattas befolkningens storlek. Se vidare Befolkningsstatistikens *Beskrivningen av statistiken* (BaS), www.scb.se/be0101.

2.2.3 Mätning

För osäkerheter i källregistren hänvisas till respektive *Beskrivning av statistiken* (BaS) för Befolkningsstatistiken, www.scb.se/be0101 och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik, www.scb.se/am0207 och för Arbetskraftsundersökningarna (AKU) www.scb.se/am0401. Se även BaS för Befolkningsframskrivningar, www.scb.se/be0401.

2.2.4 Svarsbortfall

Statistiken avseende förvärvsfrekvenser bygger på totalräknade register och svarsbortfall i egentlig mening förekommer inte i den registerbaserade statistiken.

Statistiken avseende medelarbetstid bygger på Arbetskraftsundersökningarna (AKU) som är en urvalsundersökning där uppgifterna samlas in via telefonintervjuer. Se *Beskrivningen av statistiken* för AKU, www.scb.se/am0401, om hur svarsbortfall hanteras i den undersökningen.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

Statistiskrapporten över den framtida sysselsättningen berörs inte av några fel pga. dataregistrering, kodning och granskning/rättning som inte redan kan ha skett i ursprungsregistret, se vidare i respektive *Beskrivning av statistiken (BaS)* för Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik, www.scb.se/am0207 och Befolkningsframskrivningar, www.scb.se/be0401 och Arbetskraftsundersökningarna, www.scb.se/am0401.

Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks. Bearbetningarna för denna statistik är helt PC-baserade och de manuella momenten är få. Resultaten kontrolleras noggrant för att upptäcka misstag att korrigera och inga kända fel från bearbetningsfasen finns kvar.

2.2.6 Modellantaganden

Nedan presenteras antagandena för de två scenarierna. För information om antaganden för befolkningsprognosen hänvisas till *Befolkningsframskrivningar*, www.scb.se/be0401.

Nollscenario:

I nollscenariot antas *förvärvsfrekvenserna* år 2035 för inrikes och utrikes födda män och kvinnor i respektive ettårsklass vara desamma som år 2011. Vidare antas *medelarbetstiden* för män och kvinnor i respektive ettårsklass vara desamma som år 2011. Således påverkas nollscenariot endast av den demografiska utvecklingen enligt befolkningsprognosen.

Huvudscenario:

Antaganden förvärvsfrekvenser

- Äldre arbetar 2035 två år längre än idag, vilket innebär att 62-åringarna år 2035 arbetar som 60-åringarna år 2011, 63-åringarna som 61-åringarna och så vidare upp till 74 år.
- Utrikes föddas förvärvsfrekvenser ökar och skillnaden i förvärvsfrekvens mellan inrikes och utrikes födda män och inrikes och utrikes födda kvinnor reduceras med en fjärdedel i respektive ettårsklass.

- Inrikes födda kvinnors förvärvsfrekvenser i åldrarna 25–64 år ökar och skillnaden mot de inrikes födda männen halveras.

Antaganden medelarbetstid

- De äldres medelarbetstid ökar, 62-åringarna antas år 2035 ha samma medelarbetstid som 60-åringarna hade år 2011, 63-åringarna samma medelarbetstid som 61-åringarna och så vidare upp till 74 år. Detta är således samma resonemang som när det gäller förvärvsfrekvensen.
- Skillnaden i kvinnors och mäns medelarbetstid i åldrarna 25–64 år halveras till 2035. Detta är således samma resonemang som när det gäller förvärvsfrekvensen. I åldrarna 25–49 år antas männens arbetstid minska något medan kvinnornas arbetstid ökar. I åldrarna 50–59 år antas männens arbetstid ligga kvar på dagens nivå medan kvinnornas arbetstid ökar. I åldrarna 60–64 år ökar både männens och kvinnornas arbetstid men kvinnornas i större utsträckning än männens.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Eftersom statistiken över den framtida sysselsättningen och timvolymen är en prognos beräknas inga osäkerhetsmått i vanlig mening i form av konfidensintervall för slumpmässiga urvalsfel. Resultaten från de två scenarierna kan ses som en form av känslighetsanalys där man ser hur olika antaganden om framtida förvärvsfrekvenser och medelarbetstider påverkar prognosresultatet.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Rapporter i denna serie utkommer ungefär vart tredje år. Senaste prognosen utkom i mars 2009 men hette då *Arbetskraftsprognos*.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden ska beräknas från statistikens referenstid fram till publiceringsdatum för statistiken. För prognoser blir detta dock inte meningsfullt utan får istället mätas från aktualiteten på de utgångsdata som används i beräkningarna. För statistiken över den framtida sysselsättningen och antal arbetade timmar (timvolymen) till 2035 blir då framställningstiden ca 5 månader från det att den senaste befolkningsprognosen är klar att användas. Se avsnitt *1.1.1 Referenster* för aktualitet på data som ligger till grund för prognosen.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades i enlighet med publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik, www.scb.se.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Jämförbarheten med tidigare prognoser är begränsad.

Jämfört med den senaste prognosen, *Arbetskraftsprognos 2009* som publicerades i mars 2009, har det skett en del förändringar. Tidigare gjordes en prognos över den totala arbetskraften (sysselsatta + arbetslösa) och arbetade timmar (timvoly-men). Data kom uteslutande från Arbetskraftsundersökningarna (AKU) och framskrivningarna begränsades till de mest yrkesaktiva åldrarna 20-64 år och slutåret var 2030.

Prognosen har fr.o.m. 2013 bytt namn till *Sysselsättningsprognos* och omfattar hela åldersgruppen 16-74 och slutåret är 2035. Nu används främst data från den registerbaserade sysselsättningsstatistiken (RAMS). En anledning till denna förändring är att få bättre samstämmighet med *Trender och prognoser* www.scb.se/UF0515. En annan anledning till att RAMS nu används som datakälla är att få bättre underlag för att belysa ett senare utträde på arbetsmark-naden. AKU är en urvalsundersökning och är därmed förknippad med en viss osäkerhet. Undersökningen är inte anpassad för att kunna redovisa förvärvsfre-kvenser per ettårsklass med uppdelning på inrikes och utrikes födda.

I och med övergången till RAMS görs nu en prognos över antal sysselsat-ta/förvärvsarbetande och inte hela arbetskraften (sysselsatta + arbetslösa). Detta då arbetslösa inte finns redovisade i RAMS. Prognosen över antal arbetade timmar skiljer sig även mellan de två prognoserna såtillvida att antal förvärvsar-betande även påverkar den framtida timvolymen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Alla redovisningsgrupper har god jämförbarhet.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

I rapporten *Trender och Prognoser 2011*, www.scb.se/uf0515 redovisas en prognos över antal förvärvsarbetande till 2030. Statistik över befolkningsföränd-ringar presenteras i *Befolkningsframskrivningar*, www.scb.se/uf0401.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Underlag, antaganden och resultat redovisas som en rapport i serien *Information om utbildning och arbetsmarknad*. Rapporten läggs även ut på SCB:s webbplats. Underlagsdata till de mest efterfrågade prognosdiagrammen redovisas på Sysselsättningsprognosens webbsida: www.scb.se/uf0516.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras med diagram och tabeller samt beskrivande och analyserande text.

5.3 Dokumentation

Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistiken (SCBDOK)*. Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Båda dokumentationerna publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0516.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Intresserade kan vid förfrågan få tillgång till antaganden och prognosresultat i de två scenarierna.

5.5 Upplysningstjänster

Anna Wilén, 08-506 940 79, foramn.s.efternamn@scb.se
Eric Hellsing 08-506 943 16, foramn.efternamn@scb.se

Statistiska centralbyrån
Prognosinstitutet
Box 24 300
104 51 STOCKHOLM